

Literāri radošais žurnāls

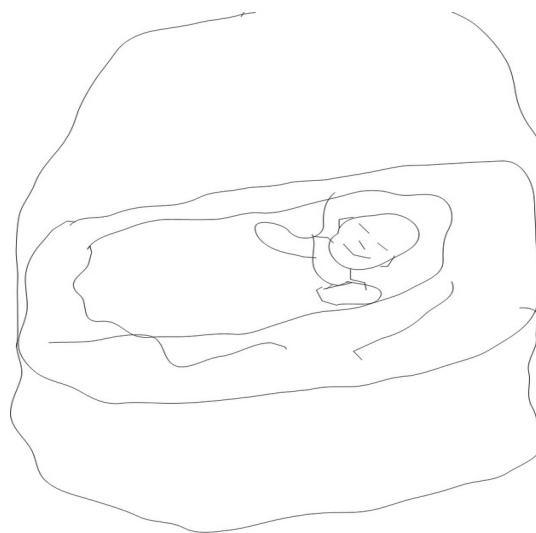
LITERĀRĀ AUSS

2024

maijs

SATURS

Ievadraksts	2. lpp
Smaržu burvis. Maijs	4. lpp
Mātes diena vēsturē	5. lpp
Mātes diena indiāņu ciltīs.....	7. lpp
Nabaga muzikants. Mūsdienu pasaka	9. lpp
Leģenda par trīs māsām	16.lpp
Žurnāla radošā rubrika “LASĪTĀJS AR LITERĀRO AUSI”	19.lpp
Luga Nepaej garām! Imalda Vuda.....	21. lpp
Nakts taksometrs. Imalda Vuda.....	24. lpp
Silvers. Imalda Vuda.....	30. lpp

IEVADRAKSTS

Sudrabaina sapnim bārzda,

Sudrabainas matu sprogas.

Aizturējis vēja elpu,

Viņš pie šūpulīša zogas

/K.Skalbe

“Bērna sapnis”/

Maijs- Mātes diena. Tā ir diena, kad ikviens- liels un mazs, pieaudzis un jau cienījamā vecumā- apsveic, godina un piemin savu māti. Diena īpašam cilvēkam mūsu sirdī un dzīvē. Literārais žurnāls šomēnes sirsnīgi sveic visas Mātes viņu goda dienā un ir ieskatījies šīs nozīmīgās dienas vēsturē, kā arī nav aizmirsis savus draugus-indiāņus.

Šajā mēnesī piedāvājam aizsākt divas jaunas literārās lapaspuses- varēsiet iepazīties ar mūsdienu pasakām un arī jums, lasītāji, pirmo reizi tiek piedāvāta iespēja pašiem “iemēģināt roku”, piedaloties žurnāla tapšanā ar saviem izdomātajiem un uzrakstītajiem literārajiem darbiem (žurnāls garantē autora identitātes neizpaušanu, ja vien pats autors nav izteicis tādu vēlēšanos (darbs var tikt iesūtīts ar īsto vārdu vai pseidonīmu), materiāla iepriekšēju neatklāšanu (pirms tas ticis publicēts) un saziņu ar autoru caur e-pastu.

Savus darbus autorus lūdzam iesūtīt e-pastā

www.imavuda@inbox.lv (kā pielikumu) uz žurnāla rubriku “Lasītājs ar literāro ausi”

Maijā sagaidām mūsu pirmo lasītāju-radošu, izdomas bagātu un asprātīgu cilvēku, kura pagodinājusi mūsu žurnālu Rietumu noskaņās, kas gan skan skaidrā latviešu valodā.

Rakstniece, kura nu jau vairākus gadus šeit pat Latvijā pazīstama kā **Nella no Kroles**, viņas pašas vārdiem runājot, krietnu laiku ieinteresējusies par Japānas dzejas veidu ar neparastu nosaukumu – haikas.

Atklājot literāri radošā žurnāla "Literārā Auss" jauno rubriku "LASĪTĀJS AR LITERĀRO AUSI", kurā ikkatram lasītājam- interesentam ir iespēja iesūtīt žurnālam savu dzejas, prozas vai cita veida literāro darbu, rakstniece šajā maija mēnesī piedāvā mums iepazīties ar dažām savām, vēl nedzirdētām un iepriekš nepublicētām haikām, kurām pievienojusi arī uzskatāmu salīdzinājumu starp mūsu tautas dainām un seno japāņu dzejas mākslu- haikām. Tas būs īss, bet kodolīgs "ceļvedis" šo divu atšķirīgo, tomēr savā būtībā ne tik svešo domu, jūtu un parādību izteikšanai veltīto četr- un trīsriindu dzejas veids.

Žurnāls cer uz lasītāju atsaucību un līdztiesīgu savstarpēju komunikāciju, gaidot arī citus iedvesmas bagātus un interesantus literāros darbus.

Kārtības ievērošanai, "Literārā Auss" izveidojusi iesūtāmo literāro darbu noteikumus:

AIZLIEGTS iesūtīt literāros darbus, kuru saturs ir:

POLITISKS, RELIĢISKS, VALSTISKI UN SAVSTARPĒJI NAIDU KURINOŠS, ATKLĀTI
MINORITĀTES UN CITAS PASAULES TAUTAS AIZSKAROŠS SATURS. Jūsu "Literārā
Auss"

SMARŽU BURVIS

MAIJS

Gaiss virmoja reibinošu smaržu vilnī. Tā vien šķita- kāda dāma teju, teju dosies uz balli, uzvilkusi savu greznāko kleitu un tinoties skaistāko smaržu mākonī. Pats Maijs kā apbrīnojams modes mākslinieks, tērpiem cerīnkrāsas žaketē, stāvēja ziedošas, cerību un krāšņuma pilnas pļavas vidū un dalīja smaržu aromātus katram, kurš vien to vēlējās. Tur bija pudelīte ar brīnēšķīgo jasmīnu saldo aromātu, kas lika notrīsēt katra sirdij, kas to ieelpoja, cerīņu bagātīgā smaržu buķete un pieneņu rūgtenais vilnis. Kādam citam labāk tīkamāka šķita mežrozītes atturīgā dvesma, vēl kādam ievziedu reibums. Turpat, lejā

upmalā, vilināja balto ievu kupenas, smagas un cerīgas tās līgoja savā kuplumā. Nebija tādas vietas pļavā, kur katrs ziedīnš, pacēlis galvu pret Mātes Saules gādīgo un visaptverošo jaunās dzīvības avotu, ar pateicību un prieku nelūkotos zilajos debesu plašumos. Viss zied!

Kad tveicīgo dienas dvesmu nomainīja vakara rāmais siltums, pasauli pieskandināja brīnešķīgas putnu dziesmas. Visi māju logi tad atvērās, cilvēki ieelpoja joprojām gaisā plūstošo smaržu tvanu, sapņaini ieklausījās lakstīgalas treļļos, sapņodami par tuvojošos vasaru. Maijs kā lielā cerība ar savu valdzinošo skaistumu un vienkāršību solīja cilvēkiem un dabai piepildījumu visam labajam, neraugoties uz pavasara salnām un vasaras lietavām. Pasauli pāršalca laimes izjūta. Beidzot atnācis Ziedonis.

/No cikla “Gadalaiku Miniatūras”/

Mātes diena vēsturē

(no angļu valodas tulkojot sastādījusi Imalda Vuda)

Vai Mātes diena bijusi vienmēr?

Atbilde ir nē- to atklāja kāda sieviete no Filadelfijas, kuras vārds bija Anna Jarvis, 1907.gada 18.maijā noturot dievkalpojumu savas netaisnības mātes baznīcā Grotonā, kas atradās Rietumvirdžīnijā. Tā tuvāko piecu gadu laikā, šī tradīcija bija “iesējusies” gandrīz katrā valstī.

Pirmssākums šai iniciatīvai bija viņas mātes Annas Rīvesas Jarvis organizētais Mātes dienas Darba Klubs, lai uzlabotu sanitāros apstākļus un likuma stingrību, viņas sabiedrības jaundzimušo augstās mirstības ierobežošanai (tātad iestājās par jauno māšu tiesībām)

Annas Jarvis mātei pašai bija trīspadsmit bērni, no kuriem tikai četri sasniedza pieaugušu

vecumu. Varbūt tādēļ viņai tā rūpēja mātes tiesības.

Sākoties pilsoņu karam, 1868. gadā, Annas Jarvis māte noorganizēja Māšu Draudzības Dienu, tādējādi liekot no jauna apvienoties bijušajiem ienaidniekiem.

Vēl viena māšu tiesību aizstāve tajā laikā (1870.gadā) bija Jūlija Varda Hove, kura izveidoja Māšu Miera Dienu, pasludinot karu kā nelabā “pirkstu”, lai mātes varētu pasargāt savus dēlus.

Oficiāli šī diena tika atzīta 1873.gadā.

Pieminot un godinot savu māti, Anna Jarvis atklāja oficiālu Mātes dienu Griftonas baznīcā maija pēdējā svētdienā, izdalot, kā simbolu, baltu dārza nelķi mātēm, viņu meitām un dēliem.

Ar 1910.gada maija pēdējo svētdienu, Mātes diena kļuva par starptautiski svināmu dienu. Tiek uzskatīts, ka svētdiena izvēlēta tādēļ, lai dotu iespēju mātēm patiešām būt kopā ar saviem bērniem šai dienā un tas bija vēlviens “pretīmnākšanas solis”.

1915.gadā šo dienu pasludināja par brīvdienu Kanādā.

Mātes diena guva panākumus ar ziediem un apsveikuma kartītēm (tāpat kā Sieviešu diena un Valentīna diena). Pirmās Mātes dienas kartiņas sāka izgatavot 1920.gadā Amerikā, tas ir, piecus gadus pēc tam, kad šajā valstī Mātes diena tika pasludināta par svētku dienu.

1926.gadā sākā Mātes dienai veltītu kartiņu vairumtirdzniecība un ziedu buķešu izgatavošana Amerikas Savienotajās valstīs. Piecdesmit gadus vēlāk-1950.gadā- šos svētkus sāka svinēt arī Itālijā. Taizemē Mātes diena pirmoreizi tika svinēta 1950.gada 15.aprīlī, bet 1976.gadā šo datumu nomainīja uz 12.augustu, lai atzīmētu Viņas Majestātes karalienes Sirikitas Dzimšanas dienu. Šajā dienā Taizemē cilvēki tērpjas baltā tērpā un matus rotā ar baltu lentu vai jasmīna ziedu, kas simbolizē tīrību un respektu.

Lai kādā valodā mēs saucam māti, lai kādām tradīcijām (pieņemtām vai pašu izveidotām) atzīmējam šo dienu, tā bija, ir un paliks svarīgākā dienā visām mātēm un viņu bērniem!

Priecīgu Māmiņu dienu!

(no Interneta materiāliem)

Mātes diena indiāņu ciltīs

Māte- saule virs katra cilvēka (it sevišķi bērna) galvas, koks, kura paēnā patverties no saules svelmes un kura lapotne pasargā no lietus, klints pret kuru atbalstīties, kad kā ceļinieks esi paguris ejot. Vienalga, kurā pasaules malā nonākam, māti atradīsim visur. Ir tautības un ciltis, kuras šo svēto tēlu godina īpaši un vieni no tiem ir indiāņi

Šai tautai katrā ciltī mātes vārds apzīmējas savādāk:

Ina (Dakota)

E`tsi (Čeroki)

Shima (Navajo)

Nimaamaa (Ojabvaji)

T`dawt`daw (Kiova)

Neino (Arapaho)

Ishki (Čoktavi)

Ka`nistenhseva (Mohavki)

1911.gadā prezidents Vudrovs Vilsons bija tas, kurš ieviesa atsevišķu dienu maija beigās, kad godināmas mātes. Diena, kad katrs amerikānis varēja godināts savu māti, bet jau trīs gadus vēlāk, viņš sasauca speciālu kongresu, lai šos svētkus aizliegtu.

Indiāņu ciltis uz to atbildēja, sarīkojot cermonijas un svētkus ar dziesmām, lai godinātu savu cilšu mātes- vienu vārdu sakot, tas bija kā protesta un neatkarības gājiens, ar kuru ienāca šī tradīcija Amerikas indiāņu ciltīs.

To, ka indiāņu tautas ir mākslinieciski bagāti, talantīgi un atraktīvi cilvēki, tagad jau zinām no citām svētku paražām un tradīcijām (par tām lasiet žurnāla iepriekšējos numuros), arī Mātes diena nav izņēmums- Powwow (tā sauc šos Mātes dienai veltītos indiāņu svētkus) svinības norit jau 55 gadus universitātē (no 12.-14.maijam) un ir veltīti vietējiem skolotājiem, mātēm un absolventiem senioriem, lai tos godinātu.

Čeroki cilts apdzīvotajā apgabalā šī 2020.gadā bija 24.gadskārta, kad tika rīkotas svinības par godu Mātes dienai (tātad šogad jau 28.gadu). Viena no šīs tradīcijas galvenajām nozīmēm ir Mātes Zemes godināšana šajā dienā, tādēļ daudzas dziesmas un dejas izskan kā lūgšanas.

“Zeme ir mana māte un tās azotē es atpūtīšos!”

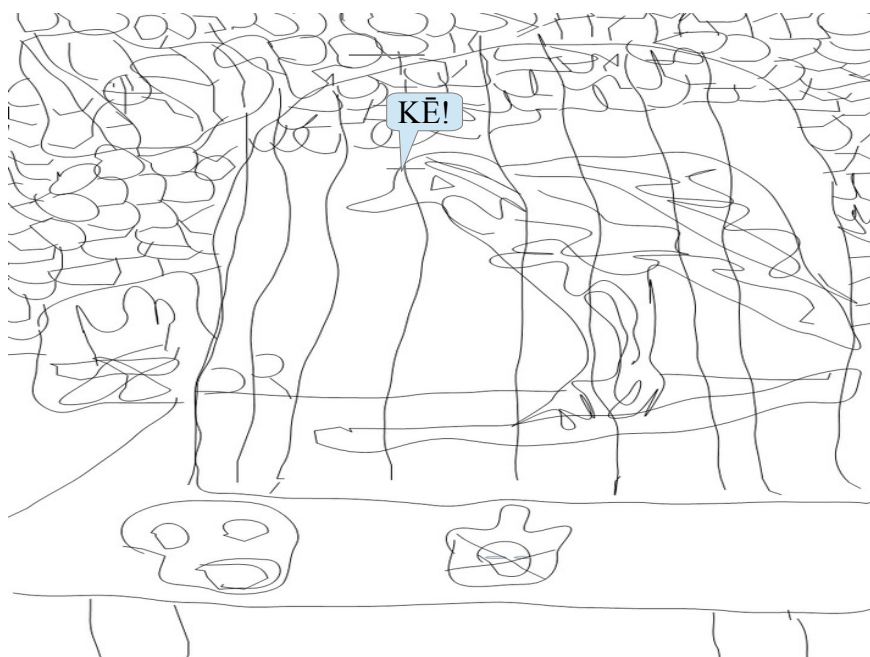
Šis indiāņu cilts vecākā apgalvojums 1800 gada sākumā, vēlāk bieži ticis aizstāvēts un citēts zinātniskos un populārzinātniskos žurnālos, pamatojot, ka Māte Zeme ir indiāņu galvenais pielūgsmes objekts.

Runājot par Māti Zemi ar cieņu un pazemību, paši indiāņu cilšu pārstāvji par to saka:

“ Neviena cilvēks nav tik gudrs kā Māte Zeme. Viņa ir bijusi lieciniece katrai cilvēciskai dienai, katrai cilvēciskai cīņai, katrām cilvēciskām sāpēm un katram cilvēciskam priekam. Gan miesas, gan gara nelabvēļiem vecā vīra gudrie norādīja uz kalniem. Jo arī cilvēks ir no putekļiem un Māte Zeme ir gatava audzināt un dziedināt savus bērnus”

Māte Zeme indiāņu tautai kļuvusi par otro māti (varbūt par pirmo), tādēļ Mātes diena tiem ir ne tikai ģimenes bet šīs tautas kultūras svētku diena.

(no Interneta materiāliem)

Nabaga muzikants

Imalda Vuda

Mūsdienu pasaka

Kādā pilsētā dzīvoja jauns muzikants- vijolnieks. Viņš bija jauns, talantīgs, izskatīgs un iznesīgs pie tam- tāds kurš dzimis skatuvei, bet veiksmē pie viņa nenāca. Dažreiz viņš priecēja draugus un paziņas ar savu vijoļspēli, bet plašākai publikai spēlēja reti kad. Dažreiz iznāca piedalīties kādos nelielos pasākumos un kaut ko par to nopelnīt, bet ar to bija par maz, lai izdzīvotu. Tā nu jaunajam muzikantam, kura vārds bija Karls, nācās pamest savas mājas, pilsētu un draugus, lai braukātu apkārt strādādams kā viesmākslinieks. Šeit viņam veicās labāk, šad tad viņš tika uzaicināts uzstāties saviesīgos vakara pasākumos un nopelnīja par to naudu, par ko dzīvot.

Reiz, tā braukādams apkārt, vijolnieks iegādājās kādā neparastā pilsētā- ļaudis šeit atšķīrās no iepriekš redzētajiem (viņš īsti nemācēja pateikt kā, bet atšķīrās), arī apkārtnē un noskaņojums šeit bija savādāks. Tomēr būtiski bija tas, ka šīs pilsētas iedzīvotājiem

patiešām patika, kā tas uzstājas. Viņi sita plaukstas, dziedāja līdzī (lai gan Karls nebija īsti pārliecināts, vai šie cilvēki tādas melodijas vispār iepriekš ir dzirdējuši) un izrādīja savu atzinību, kā vien mācēja. Bet pats neparastākais bija tas,

ka šajā pilsētā viņš piepeši bija ieguvis pavisam citu vārdu-Lancelots un piepeši viņš bija aizmirsis savu iepriekšējo vārdu un zināja tikai šo, nedomājot, kāpēc tā.

“Lancelot, Lancelot, paspēlē vēl mums, Lancelot!” sauca apkārt sapulcējušies ciematiņa iedzīvotāji un Lancelots spēlēja. Viņam patika spēlēt, šī mūzika bija viņa dvēseles dziesma un šeit tā aizkustināja un iepriecināja arī citus. Bez tam, atšķirībā no sava ciematiņa, kur viņš bija dabūjis tādu sīknaudu vien, šajā ciemā iedzīvotāji bija dāsni arī ar naudu. Tagad katru vakaru Lancelots varēja noskaitīt naudu, kas bija vairāk kā tikai nodrošināt sev daudz maz normālu iztiku un samaksāt par vidēji dārgu nakstsmītni.

Reiz, kādu dienu, kad viņš atkal bija nonācis laukumā, kur apkārt pulcējās klausītāji, un spēlēja tiem savu vijoli, no pūļa iznāca skaista, jauna sieviete melniem, mirdzošiem matiem un ugunīgām acīm.

“Kas tu esi, ak jaukais muzikant! Man tava spēle patīk kā vēl nevienam šeit un es maksāšu tev tīrā zeltā, ja vien apsokies turpmāk spēlēt tikai man. Tev nekad vairs nebūs rūpes par naudu, to es tev apsolu!”

Šādi solījumi sildīja Lancelota sirdi- viņš tik ilgi bija cietis trūkumu un badu, ka laba dzīve to vilināt vilināja.

“Mani sauc Lancelots, skaistā svešiniece, un kā sauc tevi?”

“Es esmu Rūbija!” tā cukursaldā balsī atbildēja.

“Labi, es iešu tev līdzī un spēlēšu tikai tev!” Lancelots iesaucās.

Svešiniece aizveda muzikantu uz savu māju, kura bija iekārtota ar plašām istabām un greznām segām un mēbelēm.

Tā nu Lancelots spēlēja savu vijoli dienu un nakti tikai viņai, līdz pagurumam.

“Spēlē! Spēlē vēl! Kādēļ tu pārtrauci spēlēt? Es gribu, lai tu to dari atkal un atkal!” viņa

uzstāja, kad vijolnieks pārtrauca spēlēt.

“Tu teici, ka maksāsi man zeltā, ja spēlēšu tikai tev, bet neesmu vēl saņēmis ne grasi. Es turu savu solījumu, turi tu savu arī. Spēlēju, cik manos spēkos, visas savas labākās melodijas, bet es vairāk nespēju. Lūdzu, atļauj man atpūsties kādas dienas, tad es atkal spēlēšu, tikai... vispirms samaksā”

“Labi, mīlais, kā vēlies! Tagad ej un atpūties, rīt es tev labi samaksāšu, šovakar tu esi tik noguris, ka nespēj novērtēt naudas īsto vērtību!” skaistā sieviete, maigi smaidot tam pieglaimīgi teica, bet iekšēji tā vārījās dusmās:

“Ak tu, plukata, suņpurnis! Ko tu vēl neiedomāsies, ka es maksāšu par tavu čīgāšanu! Nu pagaidi tu man- es tev vēl parādīšu!”

Lancelots, laimīgs par iegūto brīvību, aizgāja gulēt un drīz vien aizmiga, bet kad tas bija aizmidzis, Rūbija piegāja pie galda, uz kura stāvēja vijole un paņēmusi to, noslēpa.

Kad Lancelots pamodās, viņš izbijās ne pa jokam- pagājušajā naktī viņš bija aizmidzis lielā, ērtā gultā, bet nu pamodās karājoties tīklā, kurš bija pakārts pie griestiem. Greznā, mājīgā istaba bija nozudusi, kā nebijusi, un tās vietās viņš atradās krēslainā, gandrīz tumšā, alas veidīgā, aukstā, pretīgā telpā ar apglumējušām, zirnekļu tīkliem aizaustām sienām, kur no griestiem pilēja ūdens, tikai krāsnī kūrās uguns ar zilām liesmām.

“Labi atpūties, mīlais?” viņš izdzirdēja pazīstamo balsi, bet ieraudzījis ienācēju, izbijās vēl vairāk, kā pirmīt par alu, kurā atrodas. Viņa priekšā stāvēja bāla, krunkaina, briesmīga veča, līku, lielu degunu, tērpusies melnās lupatās.

“Kas jūs tāda esat? Kur es atrodos? Kur ir Rūbija- tā skaistā, jaunā sieviete, kurai es spēlēju?”

“Vai tad tu mani vairs nepazīsti, tu muļķi tāds? Es esmu tā, kurai tu spēlēji! Tā arī domāju, ka miegs nenāks tev par labu!” ragana ieķērcās savā parastajā balsī.

“Kādēļ es te atrodos? Es taču aizmigu gultā, lielā istabā!”

“Tas tev par to, ka uzdod pārāk daudz jautājumus un uzstādi savus noteikumus! HE, HE,

HE!”

“Izlaid mani no šejienes laukā! Es neesmu neko izdarījis! Izlaid mani!” Lancelots sauca, raustot stiprās būra virves, kurās karājās, bet pārraut tās viņam neizdevās “iedod man vijoli un es tev spēlēšu, ja tev tā patīk! Tā ir tur...”

Lancelots pameta skatienu uz vietu, kur bija atstājis savu vijoli un, kur tai vajadzēja būt, bet... tur vairs nekā nebija!

“Kur ir mana vijole?” viņš iesaucās.

“Velti, tu no šejienes projām netiksi, ļoti iespējams- tu kļūsi par manām vakariņām un vijoli tev neredzēt kā savas ausis. Man riebjas tā skaņas ko izdod tas tavs koka gabals un tu vēl par to prasi naudu!”

“Es spēlēšu par baltu velti, tikai izlaid mani no šī sprosta un, lūdzu, atdod manu vijoli! Tā man dārgāka par visu!”

“Dārgāka par tavu dzīvību? Ko vēl negribēji! Varbūt pienu un cepumiņus arī, vai arī sulīgu cepeti?” ragana zoboījās.

“To es gribētu gan- sen neesmu neko ēdis un jūtos izsalcis!”

Ragana nocēla no sienas lielu zirnekli un, turot to aiz kājas, novicināja Lancelotam gar pašu degunu.

“Varu tev piedāvāt zirnekli- ļoti sulīgs un labs! ”

“Paldies, es neēdu zirnekļus!”

Muzikants aizgrieza galvu, lai viņam nebūtu jāskatās uz raganas viepli un pretīgo zirnekli.

“Nu, tad tev jāpaliek izsalkušam!”

Nešķīstene atvēra savu šķībo muti, kurā vīdēja viens līks zobs un, iebāzusi tajā zirnekli, sagremoja.

“Ir jau vēls! Tagad es iešu gulēt, bet sargies kaut pakustēties, tu tiec novērots!”

Bija jau atkal vakars- tātad viņš bija nogulējis visu nakti un šo dienu. Ragana nozuda kaut kur telpas dziļumā, kur, acīmredzot, bija vēl telpas. Arī Lancelotu no jauna pārņēma nogurums un viņš piemiga, tāpat tiklā sēžot un gaidot savu likteni. Neko citu jau viņš nevarēja pasākt.

Viņš pamodās dziļā naktī, apkārt valdīja tumsa, vienīgais gaismas avots bija lāpa, kurā dega uguns. No telpas dziļumiem atskanēja raganas krācieni.

Tikt projām! Bēgt! Tagad! Tās bija Lancelota vienīgās domas. Bet kā? Viņš atkal mēģināja pārraut raupjās virves, bet arī šoreiz viņam tas neizdevās. Viņš rāva vēlreiz un vēlreiz, bet nekā. Uguns! Viņam jātiek līdz lāpai, kura dega alas kaktā, tad viņš varēs virves pārdedzināt. Tas, protams, bija riskanti, jo saodusi deguma smaku ragana tūlīt būs klāt, bet tā bija viņa vienīgā iespēja tikt brīvam. Lancelots iešūpojās, cerībā ar visu tīklu nokļūt līdz lāpai, aizsniegt to un...

“Ko tu dari, tu nožēlojamais sikspārni!” atskanēja skaidrā cilvēku valodā.

Lancelta pastieptā roka atrāvās. Piepeši atskanējusi balss izbiedēja muzikantu jau trešo reizi, šoreiz vēl vairāk, kā pirmās divas. Vai patiešām ragana tikai izlikās aizmigusi un vaktēja viņu, kā bija solījusi? Atskanēja vēl viens krāciens. Nē, tā nebija ragana! Bet kas runāja?

Viņam būs tikai izlicies. Viņš iešūpojās vēlreiz un gandrīz jau aizsniedza lāpu, kad no jauna atskanēja:

“Tūlīt es pasaukšu saimnieci un viņa izceps tevi jau šonakt. Šī ir tava pēdējā nakts!”

Lancelots pagrieza galvu uz to pusi, no kurienes bija atskanējusi griezīgā balss un nu ieraudzīja vienā telpas stūrī būrī sēžam izspūrušu, izplūkātu, piķa melnu kraukli.

“Nē, lūdzu, nesauc viņu! Netraucē vecās sievas naktsmieru! Es jau neko- miegs šonakt nenāk, nolēmu izklaidēties!”

Taču krauklis izrādījās nelietis- tas skaļā balsī ieķērcās un ragana tūdaļ bija klāt.

“Vai tu mani sauci, Kērk, mans uzticamais draugs? Kas te notiek?” viņas ļaunās acis

pievērsās Lacelotam, tā ka no šī skatiena viņš sāka trīcēt.

“Kēēē! Šitas šūpojas un snaiksta roku, laikam meklē ar ko pārdabūt pušu tīklu! Uzvaktēju viņu labi!”

“Es zinu, zinu, ne velti gādāju tev labākās žurkas!” ragana pieglaimīgi uzlūkoja putnu.

“Es jau teicu- es neko nedaru- bezmiegs moca svešā vietā, gulta varētu būt ērtāka”
jaunais muzikants droši atbildēja, ar roku iekārtodams tīklu.

“Nu skaties tu man, nelieti! Es palikšu nomodā un pati pieskatīšu tevi, ja tu izdarīsi kaut kustību, tevi sagaida tāds pats liktenis, kā tavam koka gabalam!”

“Tu iznīcināji manu vijoli!” Lancelots iesaucās, taču ragana neatbildēja.

Ragana patiesi palika sēžot iepretīm būrim, kurā karājās Lancelots un nenolaida no viņa savas melnās acis. Visbeidzot tā teica:

“Labi, puis, minēsim mīklas- ja tu uzminēsi manu īsto vārdu, palaidīšu tevi brīvībā, ja ne rītu nesagaidīsi”

“Vai tad tevi nesauc par Rūbiju?” muzikants vientiesīgi ievaicājās.

“Saki vārdu un nespēlē ar mani spēlītes!” ragana tam uzsauca.

Lancelots nu sāka domāt visus raganu vārdus, kādus vien zināja, kādus bērībā bija lasījis pasaku grāmatās.

“Nu, ašāk!” ragana necietīgi sauca.

“Merlīna! Tu taču esi laba burve!”

Tas bija pirmais, kas viņam ienāca prātā- cik nebija lasīts par burvi Merlīnu.

“Mini vēlreiz, tev ir trīs iespējas un tad zini...”

Nu kā? Kā? Nu taču...

“Undīne!”

Taču arī šo vārdu ragana noliedza:

“Tev ir vēlviens iespēja, puis!”

Lancelots jūta, ka ir nosvīdis slapjš aiz bailēm- viņš nemūžam to neuzminēs!

“Urzula!”

“Ar tevi šonakt ir beigas, mazais! Ha, ha, ha, ha!” ragana sāka skaļi smieties.

“Nu, ko es teicu, nu ko es teicu! Tu esi pārāk muļķis, lai uzminētu, bet atbilde ...” krauklis ieķērcās.

“Apklusti, maitasputns!” ragana viņam uzkliedza.

“Ļauj man minēt vēlreiz, lūdzu! Šoreiz es noteikti uzminēšu!”

Tāču pat nesagaidījis raganas atbildi, Lancelots tagad iešūpojās tīklā no visa spēka, pa ceļam ar kājām nogrūžot, ar visu krēslu, gar zemi raganu, tad būri, kurā sēdēja krauklis un skaļi kļiedza. Pirms tie bija paspējuši vēl attapties, Lancelots aizsniedza lāpu ar uguni un paķēra to.

“Tu! Tu!” ragana tagad kļiedza piecēlusies, bet muzikants negaidīja- tas veikli pielaida uguni raganas matos tā, ka nu tā sāka degt, tad pārdedzināja virves, kurās bija iekarīnāts un izkrita no slazda...

Ar pēdējiem spēkiem viņš dziļi ievilka elpu un atvēra acis. Kādu brīdi vijolnieks nespēja aptvert, kur tagad atrodas. Viss likās tik pazīstams un ierasts- tā vien šķiet, viņš gulēja gultā. Naktsгалds, uz kura atradās galda lampa un grāmata, kuru viņš bija vakar vakarā lasījis, skapis, tepīķis... Mājas! Viņš bija nokļuvis atpakaļ savās mājās!

Kādu šausmīgu sapni viņš bija redzējis! Joprojām nespēdams attapties, viņš domāja Un kā gan viņu tur sauc? Lancelots! Kā to Apaļā Galda Bruņinieku!

Vijole! Viņa vijole! Ragana bija nozagusi viņa vijoli, bet šovakar paredzēts koncerts!

Karls izlēca no gultas un piesteidzies pie skapja, kurā glabājās tik dārgais mūzikas instruments, ar nemierīgi pukstošu sirdi to atvēra. Vijole atradās savā vietā, kā viņš to iepriekšējā pēcpusdienā bija ielicis. Karls izņēma vijoli un cieši piekļāva pie sirds, kā visdārgāko pasaulē. Paldies dievam, tā bija pie viņa!

Starp vētrainiem aplausiem un “bravo!” saucieniem, paklanoties pēc pēdējā skaņdarba izskanēšanas, Karls pameta skatienu uz skatītāju zāli. Īsu brīdi viņam šķieta, ka starp skatītājiem sēž arī sieviete, kura izskatījās gluži kā Rūbija un nepatikā nodrebinājās, bet kad viņš paskatījās vēlreiz, neviena tur nebija.

Koncerts bija izdevies lieliski un publika laimīga un apmierināta, sāka izklīst, kad pie viņa pienāca kāds solīds kungs tumšā uzvalkā un stādījies priekšā, pieliecās, lai cauri publikas balsu murdoņai paziņotu ko svarīgu:

“Cienījamais mākslinieks, atļaujiet izteikt komplimentu no savas puses- jūs šovakar spēlējat neaizmirstami, bet tagad nāciet, lūdzu, man līdzi, koncertzāles direktors vēlas ar jums aprunāties”

Beigas.

Leģenda par trīs māsām

(no vācu valodas tulkojusi un atdarinājusi Imalda Vuda)

Meža spēks

Tā nu jauneklis ar vecāku svētību un apņēmīgu sirdi, devās tālā un bīstamā ceļā, nemaz nezinādam, vai arī kādreiz sastaps savas māsas un vai vēl kādreiz atgriezīsies mājās.

Rainalds gāja arvien dziļāk un dziļāk iekšā mežā un, jo tālāk viņš tajā iegāja, jo jau ik pēc soļa viņš nezināja vairs kurp vedīs viņa ceļš. Tas bija milzīgs, vecs mežs, vecs kā pati mūžība. Stumbri kokiem šeit bija apauguši ar zaļu sūnu un zem kājām stiepās mīksts sūnu paklājs, tuvāk un tālāk apkārt skatoties, viss šeit bija kā ar zaļu segu pārklāts. Rainaldam

vēl nekad nebija gadījies būt mežā, bet kaut ko tik neparastu, viņš nespēja iztēloties pat savos sapņos. Viņš lūkojās visapkārt, meklēdams kādu, kurš varētu pateikt, kas tam tālāk būtu darāms, kā un kur meklēt māsu, kura, pēc vecāku nostāstiem, bija precējusies ar briesmīgu lāci un viņi dzīvoja šeit- mežā, bet nebija neviena, kurš varētu viņam atbildēt. Vienīgi klusa koku lapu šalkoņa vējā nedaudz atdzīvināja apburto garu, kas valdīja šeit visapkārt. Mūžseni veco koku milzīgie zari stiepās augšā pāri meža biezoknim, aizsedzot to pašu dienasgaismu, kura ielauzās no ārpuses, tādēļ šeit valdīja zaļgana nokrāsa. Drīz vien sāka jau krēslot un Rainaldam kļuva arvien grūtāk iet uz priekšu. Viņš apsēdās pie kāda koka, atspieda muguru pret tā stumbru un nolēma tā arī pārlaist šo nakti.

Naktī mežs atdzīvojās. Ja dienas laikā Rainaldam tas bija šķitis kā apburts, tagad, tumsai iestājoties, nezin no kurienes uzradās dažādas meža radības- kaut kur netālu iekliedzās pūce, turpat līdzās iečabējās zāle, pa to aizskrienot kādai sīkai nakts radībai. Rainaldam sametās baisi un viņš nodomāja, ka tas bijis neprāts- doties mežā pēc savas gribas, lai meklētu ko tādu, ko patiesībā nemaz nezina, kur meklēt. Taču tumsa un meža biezoknis neļāva viņam kustēties ne no vietas, tādēļ viņš palika turpat līdz pelēka rīta gaisma vēstīja par jaunu dienu. Kad atausa rīts un Rainalds atvēra acis, mežs atkal bija kļuvis gluži tāds pats, kādu viņš to bija iepazinis vakar pēcpusdienā, kad uzsāka savu ceļojumu mežā. Būdams jauns un apņēmīgs, Rainalds sev cieši apsolījās izpildīt solījumu vecākiem un atrast māsas, lai ko tas arī viņam nemaksātu.

Rainalds gāja vēl vienu dienu, bet mežam nebija ne gala, ne malas. Ne no vienas vietas, lai kā arī viņš neietu, neredzēja nekādas dzīvības pazīmes un nebija ne visniecīgākā cerība māsu šeit kādreiz atrast. No jauna pienāca nakts. Tagad, kad Rainalds bija jau apradis ar meža trokšņiem un radībām, viņš jutās drošāks, kad mežu no jauna apņāma nakts.

Tikai trešās dienas pēcpusdienā, kad bija pagājušas jau trīs diennaktis, kopš Rainalds iegājis mežā, piepeši viņš pamanīja no baļķiem sastiprinātu būdu. Pūsis nu gāja tuvāk, skatīties, vai tas patiesi sasniedzis garā ceļa mērķi. Atvēris būdas durvis, viņš atrada tajā sēžam jaunu sievieti, tieši tādu, kādu māte aprakstījusi viņa vecāko māsu Vufildi .

Sieviete dikti izbijās, kad Rainalds sāka ar viņas runāt, vaicājot vai viņa esot Vufilde.

“Jā tā mani sauc gan, bet kas tu esi, svešinieks, ka zini manu vārdu. Ja tu no citas zemes nācis un esi šeit iemaldījies, labu prātu tev ceļu ārā parādīšu, bet ja negodīgs cilvēks, ej projām ar labu. Tūdaļ atgriezīsies mans vīrs- lācis, tas saplosīs tevi gabalu gabalos!”

“Ak nevajaga, māsiņ, es esmu tavš brālis Rainalds, kurš nācis tevi meklēt un nu pēc tik ilga laika atradis!”

“Man nav brāļa! Mēs bijām trīs māsas, bet reiz, pirms daudziem gadiem, lācis, kas nu mans vīrs, atveda mani šurp un es viņas vairs neesmu redzējusi”

“Tavas māsas ir sveikas un veselas, to es zinu, jo mūsu māte man par to stāstījusi. Vidējā māsa Adelhaida ir precējusies ar ērgli un dzīvo klintī, bet jaunākā māsa Berta ir precējusies ar zivi. Es esmu grāfa Henrika un grāfienes Gudrunas dēls un dodos viņas apciemot”

Nu Vufilda viņam noticeja un aicināja nākt iekšā.

Viņa apvaicājās, kā vecākiem klājas un uzaicināja piesēties.

“Ilgi tu šeit nevarēsi palikt, mīļo brālīt! Es jau teicu, ka mans vīrs tūlīt atgriezīsies un, ja viņš šeit sastaps svešinieku, viņš tevi nežēlos. Sešas dienas viņš ir pārvērsts kā lācis, bet septītajā atkal top par cilvēku”

Tajā pašā mirklī zeme sāka līgoties un atskanēja tāds rēciens, ka Rainalds teju vai samaņu nepazaudēja aiz bailēm.

“Tas ir viņš!” Vufilde izbiedēta čukstēja “nu tev nav vairs kur sprukt! Nāc paslēpies te- zem galda, te viņš tevi nepamanīs!”

Rainalds steigšus darīja, kā māsa likusi un tad atvērās durvis un pa tām ienāca tik milzīgs lācis, ka tam galva sniedzās līdz pat durvju augšējai aplodei, bet tā augums aizņēma visu durvju aili. Viņš pacēla savu smailu lāča degunu un sāka ošņāt gaisu:

“Smaržo pēc cilvēka!” lācis ierēcās tā, ka Rainalds zem galda sāka trīcēt.

“Lūdzu nomierinies, mīļo vīriņ, tas tev tā tikai izliekas!” Vufilde viņu mierināja “kā gan

šeit meža biezoknī varētu iemaldīties cilvēks, šeit neviens savu kāju nav spēris. Tu tikai esi izsalcis, tādēļ tev tā liekas, nāc, pagatavoju vakariņās tavu iemīļoto brieža cepeti!”

Rainaldam to dzirdot vēders čokurā sarāvās, jo viņš nebija ēdis jau krietnu laiku.

Vuilde laikam bija to nojautusi, jo ēdot tā ik katru otro gabalu slepus nometa zem galda, ko Rainalds gardu muti tūlīt pat arī notiesāja.

Labi paēdis, lācis patiešām kļuva rāms un drīz vien taisījās iet gulēt. Drīz vien viņš jau tā krāca, it kā mežā vētra būtu sākusies. Arī Rainalds pārguris no tālā ceļa, turpat zem galda arī aizmiga. Tā gāja dienas un nakts. Dienās, kad lācis bija devies mežā, Rainalds nu droši varēja iznākt no pagaldes, tad viņa cēla galdā tam pusdienas un Rainalds izpalīdzēja mātai mājas darbos, bet pievakarē, kad lācim bija laiks būt mājās, viņš atgriezās savā slēptuvē.

(turpinājums jūnija numurā)

Haiku

Žurnāla radošā rubrika “LASĪTĀJS AR LITERĀRO AUSI”

- Japāņu haikas, lai arī vēsturiski radušās gandrīz vai otrā pasaules malā, vairākos līmeņos apbrīnojami labi sasaucas ar latviešu dainām. Abās cieši saaužas dabas un

cilvēka dzīves vērojumi, kodolīgums, mirkļa tvērums, kam neiztrūkst arī attieksmes, pat filozofijas šķautnes.

Haikās tradicionāli jāiekļaujas 17 zilbēs, 3 rindiņās. Tas nodrošina lakonismu un formas stingrību.

Dainas savukārt ne tik strikti ievēro zilbju skaitu, arī rindiņas visbiežāk četras, taču bieži vien tās varētu mierīgi reducēt uz trim. Lūk, piemērs:

Ej pa priekšu, šķirulīte,

Tev saimīte pakaļ gāja.

Tev saimīte pakaļ gāja,

Kā bitīte līgodama.

Japānā rakstība izplatījās agrāk nekā Latvijā, tāpēc viņu haikas- ar autoru vārdiem- saglabājušās pat no 16. gadsimta. Un nav zaudējušas nekā no sava vienkāršā skaistuma:

Mežazosis lido.

Ar kādiem saiņiem, paunām

Staigājam apkārt! (Sito Sanki)

Vai arī:

Uz ūdenskrituma

Parādās ūdens

Un nogāžas. (Goto Jahans)

Latvijā arī mīt vairāki desmiti haiku autoru, izdotas vairākas grāmatas, arī kopkrājums.

Nellas no Krotes japāņu haiku māksla:

- Sanēšana liepas lielumā.

Bites aiznes saldumu.

Smarža paliek.

- Jūlijam iekaisuši

Augšējie elpceļi.

Šņaukājas jau nedēļu.

- Zalktis zviln attālā.

Uzlādējies piesaulē,
Aizvilņo kā diagramma.

- Rudens vējš
Pūš pelēkus balonus.
Lietus ieknābā rūtī.

- Pelēkbāls lietus
Sēņotnei zemzemē
Izsludina mobilizāciju.

- Rožāboli, burkāns
Un lāsteku desmits.
Bērns ieskrien no lauka.

Nella no Kroles.

.

Nepaej garām!

Imalda Vuda

.

5.aina (noslēguma).

Joprojām slimnīcas istabiņa, no jauna ienāk medmāsa.

Medmāsa: Tev nu gan šodien apmeklētāju diena! Neguli, tev atkal ciemiņš!

Gints: Kas tad nu atkal?

Medmāsa paver durvis, ienāk Klāvs.

Gints: Sveiks, Klāv! Ko tad tu te?

Klāvs: Sveiks, Gint, biju apciemot Artūru un pie viena ienācu arī pie tevis. Kā tev te klājas?

Gints: Nu jau labi. Cerams, drīz izrakstīs.

Klāvs: Ko iesāksi tālāk?

Gints: Tēvs atbraucis. Braukšu kopā ar viņu uz Īriju. Viņam tur sava firma nodibināta, uzaicināja mani strādāt. Un ko tu, Klāv, domā darīt?

Klāvs: Mana sieva nesen atgriezās, laikam braukšu ar viņu. Salīgam.

Gints: Un kā Juris un Artūrs?

Klāvs: Jurim, raug` palaimējās vairāk par mums visiem- kāds čoms piedāvāja viņam skatuves strādnieka darbu, bet Artūru paņems pansionātā, viņam jau nav neviena cita, kas par viņu parūpētos, bez tam viņš šajā negadījumā cieta visvairāk. Dzīvs, pateicoties tikai tev.

Gints: Tu jau arī esi apdedzis.

Klāvs: Ei, neko jau- Laima atveda barsuka taukus, izārstēs, gan jau būs labi.

(skatās uz savām rokām)

Gints (izbrīnīts): Kas tas tāds?

Klāvs: Kas tas ir? Nu āpša tauki, nezini vai? Vecā tautas metode.

Gints: Skaidrs!

Klāvs: Tad tu pavisam prom no Latvijas?

Gints: Kur nu- man taču te paliek māšele un māte, kā nekā.

Klāvs: Viņa zina par tavu lēmumu?

Gints: Māte vakar pie manis bija. Ivo ir prom, tik vien bija...

Klāvs: Tad jau viņa droši vien vēlas, lai tu atgriezies mājās?

Gints (papurina galvu): Tas “vilktu” mani atpakaļ, tas viss pieder pie laika, kad biju savas dzīves ceļa meklējumos. Tagad es zinu, ko vēlos. Māte lai pati tiek galā, viņai jā rūpējas par mūsu.

Klāvs: Ūja, kur nu tik stingrs? Tā taču tava māte.

Gints: Esmu jau pieaudzis, mani auklēt nevajag.

Klāvs: Priecājos, ka esi attapies!

Gints: Esam daudz kopā izturējuši...

Klāvs: Mēs esam tev pateicību parādā- tu izglābi mums dzīvību atgriežoties. Nepameti! Piemigām ar cigareti. Kad tu ieraudzīji, viss jau bija liesmās, dega.

Gints: Nē, jūs izglābat mani, nezinu, ko viens būtu iesācis, līdz kam būtu nonācis.

Klāvs: Bet, ja kas reiz dzīvē, vecīt, tu zini, kur mani sameklēt.

Gints: Klāv!

Klāvs draudzīgi uzsit Gintam uz pleca.

Klāvs: Lai kā- neaizmirsti māti un māsu! Nu tad sveiks!

Klāvs aiziet.

Gints: Jā, šķiet, ka man dzīvē būs par ko padomāt!

(apskatās savas apsaitētās rokas)

Beigas.

Luga sarakstīta Latvijas Literārajā Akadēmijā, režisora Jāņa Jurkāna vadībā 2013.gadā.

Nakts taksometrs

Imalda Vuda

Ticība sapņiem

Rimants iegriež mašīnu pa sasalušo piebraucamo ceļu un nobremzē pie mājas vārtiņiem. Viņi ir pavadījuši dienu Ziemassvētku tirdziņā pirmssvētku ieskaņā un tas rada siltu, cerīgu noskaņojumu un labu garastāvokli abiem. Tirdziņa rosība un piepildītība atstāj izvēles iespējas ik vienam tā apmeklētājam un Inta un Rimants tad arī to šodien izmantoja, sapērkot gan tādus pirmās nepieciešamības preces kā lielu rupjmaizes kukuli, putraimu desu un žāvētu gaļu, kas šeit ir īsti gardumi un liekami svētku galdā, gan īstus gardumus- piparkūkas, medus raušus un sveramus Ziemassvētku saldus spieķītus. Neizpalika arī svētku suvenīri un mīļlietas.

“Īsta Ziemassvētku pasaka!” Inta bija teikusi, ievēlot degunā kūpinātas gaļas, medaļas un piparkūku smaržu, kas sajaucās ar auksto ziemas dienas gaisu. Retas sniega pārslas padarīja šo burvību vēl skaistāku.

“Nāc, es tev ko parādīšu!”

Rimants paņēma Intu pie rokas un veda- turpat netālu ir neliela slidotava.

“Es neprotu slidot!” Inta izbijusies iebilst, lai gan ļoti to vēlas.

“Es tev iemācīšu!”

Viņi bija noīrējuši slidas un turot aiz rokām, Rimants mācīja, kā noturēties uz slidām.

“Nebaidies- es tevi turu!” viņš smeļoties bija teicis, kad Intai pāris reizes misējās.

Un tad bija nācis galvenais šīsdienas uzdevums- īstās svētku eglītes sameklēšana un nopirkšana Intas un Elvīras dzīvoklim atbilstoši.

Šeit piedāvāja dažāda izmēra un biezuma kociņus- no gandrīz divus un vairāk metrus gariem, līdz pat pavisam nelieliem, uz galda liekamiem. Visbeidzot viņi bija izvēlējušies vidēja lieluma eglīti un bija jau laiks atgriezties mājās, jo sāka jau satumst.

“Tā, klāt esam! Palīdzēšu tev izparkoties!”

Viņš veikli izkāpj no mašīnas vadītāja puses un, tikpat veikli atvāzis bagāžnieka vāku, sāk izkravāt iepirkuma somas, kuras šoreiz tie sapirkuši mazums, līdz, visbeidzot, izceļ arī pašu svarīgāko- sasaiņotu eglīti.

“Kā tu teici?” Intai nu jābrīnas par nedzirdēto izteicienu.

“Iz...” viņa mēģina to atcerēties, bet nekādi neizdodas,

“Izparkoties?” Rimants gandrīz sāk skaļi smieties, taču laikus apvaldās “nu izkravāties, izkrāmēties! Tā mēs veči runājam!”

Tagad viņš pilnā nopietnībā paskatās uz Intu:

“Ja vēlies, varu palīdzēt to visu aiznest līdz mājai, tā pasmagi”

“Labprāt, paldies!”

Inta žigli paķer pāris pakas un viņi pa celiņu dodas uz māju.

Granīta plāksnes zem kājām ir viegli sasalušas un viņu soļi atbalsojas pagalmā.

“Nāc, tikai uzmanīgi!”

Inta atver durvis, ar iepirkumu saiņiem katrā rokā, Rimants viņai seko, vienā rokā nesdams vēl divus maisus ar iepirkumiem, bet otrā- iepakotu svētku eglīti. Beidzot viņš to visu noliek Intas norādītajā stūrī un nu viņa rokas ir brīvas.

“Tu tiko kā izskatījies pēc Ziemassvētku Vecīša, kurš ar dāvanu maisiem un eglīti dodas pie paklausīgajiem bērniem” smeļ Inta.

Šīs dienas brauciens uz tirdziņu ir ievērojami uzlabojis viņas omu.

“Un vai tu šogad esi labi uzvedusies?”

Rimants ir uztvēris viņas labo garastāvokli un nu jāsmejas abiem.

Tad nāk pateicības mirklis- silts, patiess, gaišs.

“Paldies tev! Tu man patiešām ļoti palīdzēji, bez tevis es nebūtu to visu dabūjusi mājās!”

Inta uzspiež siltu skūpstu uz viņa vēsā vaiga. Viņu acu skatieni atkal sastopas un brīdi

Inta dzird vien savus sirdspukstus. Viņa neapzinīgi, bet varbūt kā gaidās, piever skropstas un jūt viņa klātbūtni pavisam tuvu. Apziņā viss peld, viss šķiet kļuvis nesvarīgs, vismaz otršķirīgs, tikai šis mirklis ir ko vērts.. Inta sajūt Rimanta karsto skūpstu, bet pēkšņs pērkondimdošs grāviens, liek Intai iztrūkties. Viņa atver acis un nu redz, ka Rimants, kurš

tiko bija stāvējis viņu apskāvis, sēž uz grīdas starp Elvīras tantes kaķu bļodiņām. Granulas, kuras bija domātas kaķu pusdienām, izbārstītas pa grīdu, bet pats “vaininieks” mēģina smaidīt, lai gan īsti labi viņam tas neizdodas.

“Šausmas, laikam taču neapbrēķināju, kur speru soli!” viņš kā atvainodamies ierunājas, skatīdamies uz izgrūstītajām bļodiņām.

Inta iedez priekšnamā gaismu un Rimants, veikli izslējies, redz ne tikai četru kaķu izbailēs ieplestās acis, kas spīd no visiem stūriem, bet dzird arī augšējo pakāpienu čīkstēšanu, un balsi:

”Inta, vai, ak Dievs, tā esi tu? Kas notika? Vai ar tevi viss kārtībā?”

Tā ir Elvīras tante, kas nu lūkojas pāri margām uz pagalam samulsušo Rimantu.

“Viss kārtībā, Elvīra, Rimants vienkārši paklupa uz slidenās bļodiņas malas pustumsā!”

Inta atsaucas “mēs atvedām eglīti un produktus! Rimant, iepazīsties, tā ir Elvīra, mana mīļā, gādīgā tante, kas šeit par visu gādā!”

Inta pagriežas pret Rimantu, bet nu jau Elvīra pati ir nonākusi viņam līdzās un sniedz roku Rimantam.

“Atvainojiet, es jūs pamatīgi iztraucēju un nobiedēju!”

Rimants jūtas neveikli, bet visu mirklī glābj Elvīras siltais rokas spiediens.

“Tā tiešām ir negaidīta iepazīšanās, bet nekas- man jau arī vajag kādu piedzīvojumu pirms pusnakts”, nu ir kārta Elvīras jaukajiem, aizturētajiem smiekliem “bet jauki gan smaržo eglīte, kā bērnu dienās, kad tēvs atveda”

Brīdi viņa klusēdama aizdomājas, tad no jauna pievēršas jaunajam paziņam:

“Tas jauki, ka mums tāds palīgs, tā jau Intiņa katru gadu stiepj paprāvu svētku kociņu”

Rimants smaidot cenšas kārtot apgāztos traukus, kuru īpašnieki, sanākuši un astes sacēlušies, cenšas salasīt savas gardās laša granulu bumbiņas. Tie ir divi paprāvi runči, kas bezbailīgi piezagušies, pārējie pazuduši kur kurais.

“Vēlreiz atvainojos!” Rimants pārļaiž plaukstu pār silto, pelēko kaķa kažociņu “skaisti

gan!”

Elvīra lepnumā smaida:

“Tas jau arī Intiņas nopelns! Viņa man palīdz to visu uzturēt!”

Rimants tagad pievēršas Intai:

“Es nu laikam iešu!”

Taču Inta vēl nav paspējusi ne muti atvērt, kad sarunā iesaistās Elvīra:

“Ko nu! Pēc tādas ambrāžas jāiedzer kas nomierinošs. Tēja un vakariņas virtuvē, kā parasti. Es nu kāpšu atpakaļ, bet jūs taču neatteiksiet un abi pavakariņosiet, ja nesmādējat, ko esmu pagatavojusi, tur pietiks abiem” Elvīra nedaudz viltīgi smaidot kāpj augšā pa trepēm “tad nu, Intiņ, proties un visu nokārto, kā tādos gadījumos mēdz darīt”

Elvīra nozibina brilles un izzūd kā pasaku feja.

" Tad nu nāc vakariņās, paskatīsimies, kas tur ir! Elvīra patiešām gardi gatavo! “

Inta satver Rimanta roku un tā viņi, rokās sadevušies, dodas uz virtuvi.

Pulkstenis jau tuvojas pusnaktij, kad, izdzēris pēdējo tējas malku, Rimants sarosās.

“Vai tad tu jau aizej?”

Intas acīs un balsī pavīd tāds kā izmisums.

Viņi ir ieturējuši gardas vakariņas un Intas rokas cieši apvītas Rimanta kaklam.

“Paliec, ir jau ļoti vēls!”

Rimants paskatās uz Intu. Šajā mirklī viņai liekas, ka viņa skatiens aizslīd kaut kur neizprotamā tālumā- to ko tautā mēdz teikt- iziet cauri. Ko gan viņš šajā skatienā grib izteikt? Vai tam maz ir sakars ar viņu? Inta pēkšņi iztrūkstas- vai Rimants šajā brīdī padomāja ko vairāk, kā Inta izteica?

“Inta, es tev nepateicu, ka rīta agrumā man jābūt lidostā. Šis tas jāpaspēj nokārtot. Gaidīsi?”

Rimants ir viņu cieši piekļāvis sev un Inta jūt viņa straujos sirdspukstus krūtīs.

“Man tev kas jāpastāsta, kad atbraukšu. Šonakt nē, man jātiek skaidrībā un šis tas jānokārto gada beigās. Tiklīdz ielidošu, zvanīšu. Gaidi mani!”

Intas rokas atkrīt un Rimants ar atvadu skūpstu tuvojas durvīm, apstājās, atskatās, un Intai šķiet, ka šajā skatienā ir tāds kā izmisums un neziņa. Tad durvis aši atverās un viņš jau ir nozudis pagalma tumsā. Kāpēc? Inta jūtas kā skolniece, ko pēc balles nav pavadījis mājās puisis, ar ko dejojusi visu vakaru. Siltas asaras norit pār vaigu, bet galvā kaļ āmuriņi- nepatika kas? Aizbēga? Tomēr viss tukšumā...

Nu jau asaras ir izlauzušās un, aizmiglotām acīm visu sakārtojusi, viņa dodās uz savu istabu.

Telefonā pulsē īsziņa:

“Mīlu, gaidi!”

Un viss. Kā lai to visu saprot, nav taču pusaudžu gadi. Tātad, viņam kas svarīgs, ja to iepriekš neteica! Bet vai viņai bija tiesības ko prasīt? Par ko gan šonakt tā sasāpēja sirds? Ka nav tūlīt metis gultā? Bet to taču Inta nemaz tā īsti nebija ne apzinājusies, ne gribējusi. Nevienam taču būtībā nav jāglābj viņas vientulība un izmisums, ko Inta izjūt šajā brīdī. Pēc pāris dienām viņš atgriezīsies un tad jau redzēs, kā viss būs tālāk. Tātad jāprot gaidīt. Tas ir jāprot izdzīvot bez aizdomām, Nekas taču nav solīts. Pag`, bet šī īsziņa- Inta to pārlasa vēlreiz. Bet tie taču vārdi tālrunī, ko tādu nemēdz tā sacīt pieklājības dēļ. Kad Inta beidzot apguļās, viņai šķiet, ka šonakt neiemigs. Viss šaudās pa galvu un joprojām satrauktās domas veido dažādus reālus un nereālus tēlus un situācijas acu priekšā. Tomēr miegs pats atnāk kā glābiņš un mierinātājs un Inta nemaz nemana, par kuru laiku viņa ir aizmigusi.

(turpinājums jūnija numurā)

Silvers

Imalda Vuda

Romantisks piedzīvojumu stāsts

5.

“Un tā ir mana māja!” Perts atskatījās uz jauniegūtajiem paziņām, pirms atvēra durvis uz līdz šim tikai viņam zināmo, laimīgo miera ostu, ko sauca par mājām “piedodiet par nekārtību, kas šeit varbūt valda apkārt, bet dzīvojot viens, esmu iekārtojis visu, lai ātrāk pa rokai. Nebiju plānojis ciemiņus, patiesi!”

“Viss kārtībā, tie visi ir sīkumi!” Udo pasmaidīja.

Perts aizdedzināja lukturi un telpā kļuva gaišs.

“Te ir tumšs vienmēr, arī dienā!” viņš noteica, vēlreiz atvainodamies “varbūt aiziesim uz šķūnīti paskatīties, kā klājas vilkam. Galu galā jūtos tāds kā vainīgs, ka pametu viņu tik ilgi”

Udo un Marva klusējot saskatījās.

“Protams, protams!”

Perts paņēma lukturi un viņi gāja pāri pagalmam līdz šķūnītim. Sniegs tagad bija jau pakusis, tādēļ iešana vairs nesagādāja tādu piepūli. Pie durvīm viņi atkal brīdi palika stāvēt:

“Drošības labad iešu iekšā pirmais, mani viņš vismaz pazīst. Paskatīšos kā viņam klājas. Nevar zināt, kādā stāvoklī tas ir!” mežinieks noteica, atturot draugus no iespējamajām briesmām.

Perts lēnam atgrūda durvis un piesardzīgi iegāja šķūnī, bet Udo un Marve palika ārpusē gaidot. Šķūnī bija krēslains, tikai gaisma no luktura un atvērtās durvis deva kādu redzamību. Sajutis kustību, vilks ierūcās.

“Tas esmu es! Atceries vēl mani?”

Šķiet, tas bija atpazinis savu glābēju un kā sasveicinoties klusi iesmilkstējās.

Mežinieks lēnam gāja dziļāk šķūnī, līdz sasniedza guļošo vilku. Lupatas, ar ko tas bija apsegts, vilks bija sagrauzis un pieslapinājis, tomēr izskatījās, ka gulējis kā līdz šim.

“Ak, sasodīts, tā visa ir mana vaina, tikai mana!” Perts pie sevis sodījās “Jā, jā, tu man arī pietrūki šīs dienas, piedod, ka pametu tevi vienu tik ilgi, bet man gadījās ķibeles. Tu esi slimis un tev nepieciešama mana palīdzība, atvedu, kas tev palīdzēs!”

Perts pameta ar roku par zīmi, ka viss kārtībā un Marve un Udo ienāca šķūnī.

Udo uzvilka darba cimdus un sagatavoja pretsāpju nomierinošu šļirci, kuru ātri var likt lietā, ja gadījumā vilks kļūst agresīvs, taču tas, klātesošajiem par izbrīnu, ļāvās cilvēku rūpēm, mierīgi guļot...

“Ribas par laimi nav laužas, tikai stipri sasistas, tādēļ vilkam sāp un tas pašlaik nevar pakustēties” Udo runāja darbojoties ap vilku “tas ir pavisam jauns vilks, varētu būt tā ap diviem gadiem, varbūt nedaudz vairāk. Kā jau saprotams, tas ir vilku puika, tiko nesen uzsācis savas pieauguša īpatņa gaitas (vilki sasniedz pieaugušu vecumu divu gadu

vecumā), izskatās veselīgs un izturīgs, tā ka labi kopjot var izķepuroties. Iešļircēju viņam zāles, tām vajadzētu mazināt sāpes, bet vajadzīga regulāra aprūpe”

“Kur gan es dabūšu palīdzību vilkam dzīvojot šeit, mežā? Pats nevaru...” Perts izmisis paskatījās uz savu iesaitēto roku.

“Rīt atbrauksim abi, vai arī es viens, jūs abus atkal apraudzīt!” Udo smaids bija plats un sirsnīgs.

Marva, arī smaidot, piekrītoši māja ar galvu

“Protams! Mums nekas nav par grūtu! Draugus nepamet!”

Brīdi Pertam šķita, it kā saskatītu Udo sejā kaut ko uz mirkli pārvēršamies, bet jau tūlīt viņš uztvēra siltu un sirsnīgu uz sevi vērstu skatienu un nodomāja, ka viņam tas viss izlicies tādēļ, ka tik sen no jauna nav iepazinis cilvēku dabu.

“Paldies, tomēr tas jau ir par daudz prasīts” Perts samulsa no jauna par neierasto uzmanību “varbūt ienāksiet uz tēju un ko uzkost?” arī Perts nu neslēpa savu pateicību un pieķeršanos jaunajiem paziņām.

“Labprāt, paldies!”

Tagad Udo, kā solījis, ieradās apciemot viņus abus ar Silveru katru otro dienu. Vispirms Udo ieradās viens, aizbildinoties ar Marvas jauno pētījumu, tad abi kopā. Viņi nosauca vilku par Silveru, tā sudraboti pelēkās, skaistās spalvas dēļ.

Perts kādu laiku nebija spējīgs vadīt saimniecību, tādēļ viens vai otrs ik reizi, kad atbrauca palīdzēja arī saimniecības darbos.

Pa šo laiku sniegs bija jau nokusis gandrīz pilnībā, tikai dažviet, pašā meža dziļumā, marta nogales saule vēl nebija spējusi iznīcināt ziemas sanestos sniega blāķus, ko aprīlis ar lielāko prieku paveica.

Arī Silvers nu bija uz savām kājām un jau labprāt, pieklibojot, iesaistījās rotaļās un sacensībās ar cilvēkiem.

“Viņam gan spēka netrūkst!”

Udo smējās, mēģinot atņemt vilkam pamatīgu koka gabalu. Tas, savukārt, ņurdēdams turēja “ieguvumu” zobos un gandrīz norāva Udo pie zemes, cenzdamies noturēt tiesības koku paturēt.

Viņi pavadīja ne mazums jautru un laimīgu stundu kopā un Perts drīz sāka jau piemirst, kā bijis dzīvot vientulībā.

Kādu dienu, kad viņi atkal ciemojās pie mežinieka, Udo pasauca Marvi sāņus:

“Marv, zvanīja no klīnikas- man steidzami jāaizbrauc! Kāds suns pakļuvis zem mašīnas, nepieciešama steidzama operācija!”

“Tagad? Jā, protams, bet... vai to suni tomēr nevar operēt kāds cits?”

“Ko nozīmē- tagad? Marv, man vienkārši ir jābrauc un viss!”

“Jā, protams! Tas taču tavs darbs! Brauc vien, man viss būs labi!”

“Pasacīsi Pertam manā vietā?”

Protams! Es mīlu tevi, Udo! Brauc! ”

“Udo negaidīti aizbrauca uz pilsētu, kāds suns sabraukts, vajadzīga steidzama operācija, lūdza mani tev to pateikt”

Marva ierunājās, kad viņa lēja krūzēs karstu tēju no tiko uzvārītas tējkannas.

“Nabaga suns! Cerams, ka Udo viņu izglābs!”

“Jā, es arī ceru!”

Kādu brīdi viņi ēda klusējot. Marva bija sacepusi pankūkas ar no pilsētas atvesto ievārījumu, klāt piedzērot zāļu tēju. Noskaņojums bija izjaukts.

“Iztāsti, kādēļ tu kļuvi tieši par veterinārārsti?” Perts visbeidzot iejautājās, lai uzturētu sarunu.

Marva paskatījās pāri krūzes malai un pasmaidīja:

“Tādēļ, ka man patīk šī profesija, man patīk dzīvnieki un interesē bioloģija. Un tu, cik sapratu, kļuvi par mežinieku, sekojot savas ģimenes tradīcijām”

Perts pamāja ar galvu:

“Tieši tā, attaisnoju savu uzvārdu”

Marva sāka smieties:

“Jā, tas bija patiešām drosmīgs lēmums uzsākt dzīvi šeit- ārpus civilizācijas”

“Arī man patīk!”

Tagad viņi bija paēduši un piecēlās no galda.

“Man šeit nav mājas bibliotēka, tā ka tev var būt nedaudz skumīgi, kamēr atgriezīsies Udo. Droši vien esi pieradusi daudz lasīt”

“Jā! Tas nekas, viņš taču drīz atgriezīsies, bet ko tu pats šeit sadari, piemēram, vakaros”

“Vasarās ilgi staigāju pa mežu, bet ziemās... nezinu...neko jau- izgatavoju vajadzīgas lietas, skatos ugunī un pārdomāju dzīvi, visbeidzot- agri eju gulēt”

“Tev nav šeit garlaicīgi, vientuļi?”

Perts brīdi klusēja, tad paskatījās uz Marvu:

“Nē, man patīk klusums un daba”

Tā viņi runājās par šo un to tāpat vien, lai īsinātu laiku, kurš vilkās, tā vien šķiet, bezgalīgi. Udo neatgriezās arī, kad sāka satumst. Tagad Marva kļuva patiesi nervoza- viņa staigāja pa būdu un ik pa brīdim paskatījās pa logu, tad kādu brīdi piesēdās un staigāja no jauna. Perts jutās bezpalīdzīgs, redzot viņas satraukumu, bet nezināja arī īsti, ko iesākt, bet laiks vilkās lēni, lēni, bezgalīgi...

(turpinājums jūnija numurā)